

MARJAN RAVNIKAR

Politiki so še vedno v znamenju pričakovanja. Napetost in zaprtost, vsaj, kar zadeva izjave, je značilnost stanja, ki vlada v koluarih. Pomirljive izjave iz Moskve še vedno prihajajo. Toda te izjave potrjujejo linijo 22. kongresa, ki jo je zastopal Hruščov. Sedanji voditelj v Moskvi so vsi do zadnjega najožji sodelavci Hruščova. Prihod Cu-En-Laja na 47. obletnico oktobrske revolucije je ugižbanja še bolj zapletlo. Neudeležba italijanske komunistične partije pa vse še bolj komplicira. Izjave njene generalnega sekretarja Longa govore, da delegacija, ki je bila predhodno v Moskvi, ni bila zadovoljna s tolmačenji, ki jih je dobila glede strmoglavljenja Hruščova.

Dogodki v Južni Ameriki, konkretno v Boliviji, nam kažejo, da postaja na tem kontinentu situacija resna in še bolj nestabilna kot je bila. Obenem pa so dokazi, da narod zahteva dejanja od svojih vlad, ne pa obljube. Skoda je le, da v teh dneh Bolivija nima močne in organizirane partije, ki bi stopila na čelo in prevzela vodstvo. Ovisnost dežele od severno ameriškega kapitala, moč vojne hunte in buržoazije ter revščina ogromnega števila prebivalstva pogojujejo situacijo, kakršna je. Odstop predsednika Pas Estenzora stvar ni rešil, pač pa še poslabšal.

Volitvena histerija v ZDA se je podela. Demokrati triumfirajo, vsaj po časopisih, dokoli republikanci poskušajo regenerirati svoje vrste ter se pripraviti na bodoče volitve. Težka naloga, ki čaka predsednika Johnsona, bo še težja zaradi koalicije v demokratski stranki, ki pa je zelo heterogena in mu bo težko ugoditi vsem strujam znotraj stranke. Tudi vloga velikega kapitala bo odigrala svoje, kajti v kampanji ga je kapital močno podprl in bo verjetno v štirih letih predsednikovanja zahteval obresti.

Situacija v Afriki prav tako postaja iz dneva v dan bolj komplicirana, predvsem kar se tiče položaja v Južni Afriki. Se vedno se rasistična politika Južnoafriške Unije čuti v Uniji in na sosednjih ozemljih, daleč na sever, do položajev Portugalske Gvineje in Combejevega Konga, kjer so inštruktorji in orožje, ki prihaja z juga Afrike. V prejšnjem tednu je prišlo do pomiritve in formiranja civilne vlade v Sudanu. Težak položaj v južnih predelih te dežele je bil vzrok nemirov, ki so zajeli vso pokrajino. Šef dežele, general Abud, je bil prisiljen na popuščanje in formiranje vlade, ki naj bi nastale probleme likvidirala.

Tudi situacija v Jemenu se stabilizira. Sporazumi, ki so v teku, bodo zagotovili večjo svobodo jemenskega narodu in preprečili vmešavanje tujih sil, predvsem bivših kolonizatorjev, Angležev. Prav tako se je spremenila situacija v Saudski Arabiji, kjer je princ Feisal dokončno prevzel vodstvo dežele in s tem likvidiral starega konzervativnega monarha, ki je ogromna prostranstva te dežele s silo držal skorajda v srednjeveški zaostalosti.

Položaj v zahodni Evropi po De Gaullovih ukrepih je še naprej nejasen in napet kar zadeva področje ekonomske izmenjave šestorice. Poskusi s strani Belgije in Zahodne Nemčije, da prisilijo francoskega predsednika na popuščanje, niso uspeli. Sploh doživlja Zahodna Evropa povsem nove politične pretrse, ki se manifestirajo v dveh smereh. Prvič: čuti se močna želja osamosvojitve celotne zahodne Evrope od ZDA predvsem v gospodarskem pogledu in drugič: registrira se močan porast naprednih idej tako v Zahodni Nemčiji preko socialnih demokratov, kakor tudi v delavskih partijah predvsem komunističnih Italije, Francije in Danske. Prav pri teh zadnjih se tudi čuti hrabrost, da povedo svoje lastno mišljenje tako zahodu kakor tudi Moskvi.

Se naprej pa je glavni problem Azija z vsemi svojimi objektivnimi in subjektivnimi težavami. Politični vpliv Kitajske še vedno raste, medtem ko z druge strani vojaški potenciali zahodnih sil, predvsem ZDA na tem delu sveta postaja vse močnejši. Najnovejši dogodki in ponovno iskanje sporazuma med Pekingom in Moskvo lahko ta politični pritisk s strani Kitajske le še poveča. Izjava v pekingskem listu Žen-Min-Zi-Bao, da naj bo spor z Moskvo le prehodna epizoda, da veliko vedeti in verjetno se bo na tem delu sveta še marsikaj spremenilo.

OB REDNIH KONFERENCAH SZDL — OB REDNIH KONFERENCAH SZDL — OB REDNIH KONFERENCAH

KRAJEVNE SKUPNOSTI

prva naloga krajevnih organizacij SZDL

V Šmarju so sklicali plenum SZDL, na katerem je bila glavna tema razprave formiranje krajevnih skupnosti. Doslej so temu vprašanju posvetili že mnogo pozornosti in so imeli že skoraj v vseh krajih komune razgovore s predstavniki organizacij in društev, v nekaterih krajih pa tudi že širše razprave z ljudmi.

Plan je predvideval 26 krajevnih skupnosti v komuni. Ob tem so se pokazale predvsem v večjih in raztresenejših krajih težnje po oblikovanju več samostojnih skupnosti. Plenum je ocenil tako mnenje in voljo ljudi kot pozitivno. Vendar pa

je vprašanje, ali bodo tako majhne krajevne skupnosti, ki se nekeje omejujejo le na posamezno vas, kos nalogam, ki si jih bodo zadale.

Vprašanju financiranja krajevnih skupnosti je plenum prav tako posvetil precejšnjo pozornost. Jasno je nakazal zahtevo, da imajo krajevne skupnosti dovolj močno finančno oporo, kajti od nje je v veliki meri odvisna uspešnost dela skupnosti. Zato bodo morale biti dotacije občinske skupščine večje od tistih, ki so jih prejemale krajevni odbori, če hočemo, da bodo krajevne skupnosti uspešno reševale zastavljene naloge. Toda občinska dotaci-

ja naj bi bila le del sredstev, ostali del pa naj bi se formiral iz prispevkov občanov in gospodarskih organizacij v kraju skupnosti. Se posebej dobro morajo poznati potrebe in naloge krajevnih skupnosti tisti občani, ki so člani samoupravnih organov v kolektivih. Ti bodo lahko zagovarjali potrebe skupnosti in vplivali na dodeljevanje sredstev, ki jih bodo delovni kolektivi namenili krajevnim skupnostim.

Sredstva krajevnih skupnosti se bodo ustvarjala tudi iz prispevkov občanov. Ti prispevki bodo lahko denarni, materialni ali delovni. Tvorili bodo glavni vir sredstev krajevnih skupnosti. Zato je najvažnejše, da občani razumejo, da je krajevna skupnost njihova in uspeh dela bo odvisen predvsem od njihove volje in pripravljenosti za sodelovanje.

Krajevnim skupnostim bo treba izročiti v upravljanje čim več objektov in dejavnosti, ki jih sedaj urejuje občinska skupščina; so pa čisto krajevnega značaja, kot npr. zgradbe splošnega ljudskega premoženja, manjši kamnolomi, mostiči, parki, pokopališča, kinodvorane itd. Povsod na terenu šmarske občine so v teku tudi kadrovske priprave na krajevne skupnosti, saj bi morali načeloma ustanoviti skupnosti že do konca tega leta. Vendar pa se ne bi smeli prenehati, če se ljudje do tega roka ne bodo dogovorili o obsegu kake krajevne skupnosti.

V KONJICAH

priprave zaključene

Občinski odbor SZDL v Slovenskih Konjicah je pred kratkim razpravljal o dosedanjem poteku priprav za letne konference krajevnih organizacij. Doslej so se večinoma povsod usmerili na ureditev organizacijskih zadev, kot na pobiranje članarine, vključevanje novih članov, ureditev interne evidenc članstva itd. Te naloge so skoraj v celoti tudi že izvršili. V nekaterih organizacijah so že pričeli s širšimi kadrovskimi pripravami. Tako so v Vitanju pripravili sestank političnega aktiva, na katerem so podrobneje obravnavali predstojajoče volitve v skupščine, občne zbornice raznih organizacij v kraju in seveda tudi letno konferenco SZDL. V tem kraju so pripravili tudi več delovnih skupin, ki bodo pripravile in izdelale letno poročilo krajevnih organizacij SZDL. Na podoben način so s pripravami začeli tudi v nekaterih drugih krajih na območju občine.

Večina organizacij bo imela letne konference v drugi polovici novembra, nekatere pa v prvih dneh decembra.

V. L.

V MOZIRJU ZAČELA Z DELOM POLITIČNA ŠOLA

V začetku novembra je v Mozirju začela z delom večerna politična šola. Šola obiskuje 32 slušateljev, članov Zveze komunistov, sindikalnih organizacij, organizacij Socialistične zveze in mladine mozirske občine. Šola deluje že tretje leto in jo je doslej končalo okrog šestdeset članov Zveze komunistov. Ideološka komisija in delavska univerza iz Celja sta izdelali program šole. Posebej pozornost bodo obravnavali sedanja dogajanja v svetu, gradivo osmega kongresa Zveze komunistov Jugoslavije, družbeno ureditev in gospodarske ter družbene probleme v občini. Za razliko od prejšnjih let, ko je šola delala večkrat tedensko, vendar v popoldanskem času, bodo letos slušatelji obiskovali predavanja enkrat tedensko, vendar bo pouk trajal ves dan.

V petek so obiskali Velenje udeleženci stalne konference mest Jugoslavije. Več kot šeststo gostov so sprejeli predstavniki občinske skupščine in občinskih družbeno-političnih organizacij ter vodilne osebnosti iz gospodarskih organizacij. Gostje so si ogledali komunalne objekte Velenja, novi jašek v Prelogah, termoelektrarno v Sošanju ter film o novem Velenju. Ogled mesta jih je navdušil in tako so dajali številne laskave ocene sodobne arhitektonske rešitve pri gradnji novega mesta. Foto: Klančnik

OB PRIPRAVAH NA LETNE KONFERENCE SZDL

Merilo - vrednost človeka

»Svinjarija, že spet dvigajo cene mesu! Naša Bežigrajska cesta je neprevozna, tako je lamasta. Zakaj ne popravijo poti! Tam vozijo Metzovi avtomobili in še vrsta drugih skladišč je naokoli, lahko bi nekaj ukrenili! In poslanec? Kje pa je? Nismo ga videli, odkar smo ga volili! Take in podobne besede ne bomo slišali samo na enem sestanku. Konferenca SZDL pa je tista, kjer se lahko o vsem pogovorimo, jasno, nepristransko, odkrito. Prav zato pa so zdaj v konferenčnih pripravah še posebno važne naloge pred organizacijo SZDL. Obracun dela je tudi start.

Sedanje konference so obenem prva faza predvolilne aktivnosti in to naloga se posebno skrbi glede kadrovskih in vsebinskih priprav. S člani se moramo pogovoriti o nekaterih najbolj perečih vprašanih nadaljnega izpopolnjevanja našega gospodarskega sistema, obrazložiti in podpreti vse tisto, kar je pri tem dobrega, potrebna, napredna (ukrepi v investicijski politiki, prizadevanje za vključevanje cen itd.), odzgoditi pa posameznike in nekatere kolektive, ki nepravilno izkoriščajo v osnovi dobre ukrepe za svoje ozke, sebične in kratkovidne cilje, ter vse tiste, ki pod plaščem samoupravljanja in sklicujoč se na voljo ljudi, podpirajo in uveljavljajo lokalistične in monopolistične težnje, osebne interese in podobno. Takšne pojave zasledimo zlasti ob vprašanih integraci-

cij, izobraževanje kadrov, na področju med-občinskega sodelovanja in tudi pri oblikovanju cen. Na posameznih kmetijskih področjih se bo potrebno zelo konkretno pogovarjati o prihodnosti in nalogah v zvezi s kooperacijo, o vikinskih kmetih, o podružabljanih itd. Nikakor ne bi smeli pozabiti na nekatera vprašanja družbenega standarda, družbenih služb in izluščiti se zlasti pereče probleme okoli šolstva, drugje spet okoli otroškega varstva ali zdravstva.

Z ozirom na predvolilni značaj konferenc bo posebno važno, da kritično spregovorimo o funkcioniranju samouprave, o praktični uporabi, spoštovanju in upoštevanju statutov, javnosti in neposrednosti pri delu občinske skupščine s posebnim poudarkom na aktivnosti odbornika na terenu. Tu bomo tehtali in ocenjevali delo odbornika in istočasno na osnovi jasno opredeljenih kriterijev in meril razmišljali in izbirali ljudi za tisti del skupščine, ki mu poteka mandat.

Vrednost človeka, to je bistveno merilo, ne pa število kandidatov. Če bi jih kandidirali tudi pet, je vseeno, vendar morajo vsi biti v prvi vrsti sposobni, ugledni, enakovredni. Letos bomo prvič praktično uporabljali nekatera načela kadrovanja, ki jih postavlja ustava. Načelo rotacije izvajamo tudi v SZDL, kar pa ni novo, saj so se menjavali odborniki že doslej. Vendar ima rotaciji svoj popolni smisel takrat, kadar se z njo doseže

vsaj ista ali pa večja kakovost; ne more biti le samemu sebi namen. Moramo pa biti do sledni tam, kjer ista oseba šest ali več let opravlja dolžnost predsednika ali člana odbora.

Vsekakor se je potrebno zdaj dogovoriti o nezdružljivosti nekaterih dolžnosti. Nesmiselno je nakopičiti na eno osebo več odgovornih funkcij in hkrati zaostri kriterije za vestno opravljanje prevzetih nalog. Toda kriterije za to bomo morali zaostri! Spet pa ne moremo postavljati, češ tri funkcije imaš, štiri pa že ne smeš več. Ne število, temveč težina in angažiranost, ki jo zahteva posamezna funkcija, naj bosta merila za prevzemanje še drugih dolžnosti.

Nekaj konferenc je že mimo, zlasti še v sevnjski in laški občini. Vse kaže, da se dobro pripravljajo. V šentjurški občini so se dogovorili za posebne posvete z občani, kjer je veliko občanov. Tako bodo imeli v Šentjurju 11. v Dobju pa 5 sestankov. Še ni poznano, vedno še lahko izboljšujemo organizacijske priprave. Ne sme nam biti vseeno, koliko občanov je na sestanku. Več nas je, laže se pomenimo, laže odločamo in laže rešujemo, kar je naša skupna briga.

Tako so bile misli ob pripravah na konferenco, ki so se razvile ob referatu predsednika kadrovske komisije pri OO SZDL tovariša Franeka Kanfca na ponedeljkovem plenumu. Ir

ŠOLSTVU VEČ SREDSTEV

V tednu praznovanja sevnjske občine smo obiskali predsednika občinske skupščine Jožeta Kneza in mu zastavili nekaj vprašanj.

Prepričani smo, da se kot sočlane velike družine občanov veselite uspehov ob občinskem prazniku. Kateri vam je najbolj pri sreju?

Posebno zadovoljen sem, da smo uspeli uresničiti dolgoletno željo vseh z dograditvijo šolskega trakta. Dosedanje štiri šole v Sevnici imajo častljivo starost, najmlajša jih ima 70 let, najstarejša pa sodi v čas francoskih enciklopedistov. Šola pa je tudi po vrednosti najpomembnejša pridobitev.

Kako bi vi kot občan ocenjevali delo predsednika občinske skupščine?

Delikatno vprašanje! Zdi se mi, da se predsednik srečuje vsak dan s preobilico nerešenih problemov, saj se na en ali dva uspeha takoj naveže po deset nerešenih. Vsekakor pa menim, da bi predsednik moral imeti več stikov z občani.

Z rasto krajevnih skupnosti je občinska skupščina izgubila »podaljšano roko« uprave. Kaj menite vi o tem?

Menim, da vsepovsod, kjer obstajajo pogoji, mora priti do veljave samoodločanje občanov. Zal zaenkrat krajevne skupnosti nimajo še dovolj sredstev. V bodoče jim bomo morali v občinskem proračunu več odmeriti.

Kaj vas je pri delu doslej najbolj razočaralo?

Vrsto let sem preživel v gospodarstvu in moram reči, da v delu naletim na razočaranje. Boleče pa je, da nikakor ne moremo rešiti stanja v obeh kmetijskih zadrugah v naši občini. Po izgubi gozdov je očito, da z lastno proizvodnjo ne morejo kriti tekočih stroškov niti karkoli vlagati v razširitev lastne proizvodnje.

Imobilizacija sredstev je tudi vaša občina delno prizadela. Zato vas kot rudarskega strokovnjaka vprašujemo, kaj menite o številnih ustavljenih kreditih in kaj o vprašanju energetike pri nas?

Naša občina finančno ni najhuje prizadeta s temi najumnimi ukrepi. Sicer je »Lisca« oročila sredstva pri komunalni banki v Celju, da bi lahko investirala v razširitev proizvodnje za izvoz, in prav zato, ker Sevnica ne spada v področja, kjer bi do sleh lahko govorili o že danih zveznih kreditih, ta ukrep ni stimulativen.

Bolj pereče pa je vsekakor z energetiko. Prav v rudarstvo se je v zadnjih letih vse premalo vlagalo za modernizacijo, kar bi dandanes reševalo izpad delovne sile. Poleg tega pa že vse predolgo ostaja nerešen problem pravilno nagrajevanje neposrednih proizvajalcev premoga.

Morda še to: Vaš občinski praznik je letos posvečen najmlajšim prebivalcem vaše občine — urejenemu šolstvu. Ali ste prepričani, da dajete že dovolj za materialno osnovo reformirane šole?

Premalo, odločno premalo. Lani smo uspeli dati dokaj več kot letos, če gledamo odnos v odstotkih. V bodoče bomo morali skrbeti, da bo šolstvo lahko realneje nagrajevalo prosvetne delavce in s sredstvi za materialne stroške krijo tekoče potrebe in vzdrževalna dela že tako starih šolskih poslopij.

Kaj vam prinaša rebalans proračuna?

Rebalans je dal prvenstvo skladom za šolstvo, zdravstvo in socialno varstvo, ter prvenstveno borcem in študentom. Vendar nismo uspeli nameniti šolstvu tolikšna sredstva, kot bi jih moralo imeti. Z rebalansom smo skušali vsaj delno omiliti nesorazmerja.